

SZÖVEG –
LACKFI JÁNOS

SOROZAT –
FRISS FORGÁCSOK

MÁKOS FOGAK, FÉL PROTÉZIS

♦ Van egy-két dolog, amit nem illik szóba hozni az irodalom kapcsán. Például a pénz. Ugyan már, az a legkevesebb! Kedves uram, írjon az asztalfióknak, majd halála után felfedezzük, ezt garantálom! A művészet nem igazi művészet, mihelyt pénzszága lesz a dolognak. Az már inkább csak ügyeskedés! Egy igazi, elkötelezett író sosem sikeres. Vágja fel inkább az ereit, halálazzon el tüdőbajban, ugorjon vonat alá íziben, ne féljen, lesz itt szobor, koszorú, avatás, miegymás! Az olyan író, akinek olvasói vannak, eleve gyanús. Az átlagos internetes kommentelő már azon felháborodik, ha megtudja, léteznek művészeti ösztöndíjak. Micsoda? Az ő pénzéből, aki efféle kortárs szennyet még sose olvasott? Miért nem Győzike meg Lakodalom Lajos, pardon, Lagzi Lajcsi kapja a kulturális adóforintot? Azok legalább meg is szolgálják.

Yehudi Menuhin azt mondta, az amatőr művészt az különbözteti meg a profitól, hogy az amatőr mindig a művészetről beszél, a profi meg mindig a gázsiról. Logikus – kinek miből van kevesebb. Szabó Lőrinc ellenben úgy fogalmaz, a siker semmire se garancia, még a tehetségtelenségre sem. Vagyis vannak jó írók és rosszak is, akik sikeresek és sokat keresnek. Ugyanígy vannak sikertelen, keveset kereső rossz és jó írók is. Megtudtunk valami újat? Talán nem, de néha az alapdolgokat sem árt tisztázni. Pénzügyekben ezért is van feladata az állami és nem állami mecenatúrának. Hogy ne csupán a siker szeszélyes istenasszonya határozza meg azt, hogy ki tud megélni egy eléggé fontos szakmában.

Máskülönben marad a kényszeredett nevetgélés, mint az alábbi vicc esetében.

Két költő találkozik egymással, és az egyik így szól:

– Remek az új köteted, megvettem az Írók Boltjában!

Mire a másik:

– Ó, hát te voltál az?

Hogyan lesz a mindennapok közönséges, nehézkes, koszos anyaga irodalommal? Na, gyerünk, szárnyaljunk egy kicsikét, mégpedig talajközben! Brüsszelben egyszer egy fél protézist pillantottam meg a lábam alatt, a kövezen. Van-e intimebb tárgy egy protézisnél, és van-e közönségesebb és tiszteletlenebb dolog, mint valakinek a fogorát rugdosni? Egyáltalán, hogyan is kerülünk mi, emberek, egymás szájába? Hogy kerül a szájunk az utcára? Ha megcsap a buszon mellettem kapaszkodó fokhagymás lehelete, ha beleolvasok a könyvébe, ha megpillantom a mákos tészta fogára tapadt pöttyeit (ugye ismerjük a vidám motorost?), ha látom a hajszálai tövén megült izzadságcseppeket, ha arcán felfedezem, hogy borotválkozáskor megvágta magát, ha hallom, amint anyukájával mobilozva kipakolja egész válásának történetét, akkor már belemásztam az életébe. És ő is belemásztott az én fejembe. Erről szól az irodalom: hogy túl harcokon, pártokon, országhatárokon, sőt, túl még a korszakokon is, részhalmaizai vagyunk egymás létezésének, részei lettünk egymásnak. ♦

hirdetés

ÖRÖMHÍR MINDENKINEK!

FIATALOKNAK
IDŐSEKNEK
CSALÁDOSOKNAK
EGYEDÜLÁLLÓKNAK

WWW.KATOLIKUSRADIO.HU • INFO@KATRADIO.HU • 06 1 255 3333